

Analiza finansijskih izvještaja

Zadaci

1. Zadatak: Bilans Stanja

BILANS STANJA PREDUZEĆA "X" na dan 31.12.2025.

AKTIVA		
POZICIJA	Krajnje stanje (31.12.2025.)	Početno stanje (1.1.2025.)
A - Stalna imovina	640.000	700.000
Nematerijalna ulaganja	40.000	50.000
Nekretnine, postrojenja i oprema	550.000	600.000
Investicione nekretnine	50.000	50.000
B - Obrtna imovina	360.000	250.000
Zalihe robe	120.000	100.000
Potraživanja od kupaca	180.000	120.000
Gotovina	60.000	30.000
UKUPNO AKTIVA	1.000.000	950.000
PASIVA		
A - Kapital	?	450.000
Akcijski kapital	300.000	300.000
Emisiona premija	50.000	50.000
Rezerve	50.000	50.000
Neraspoređena dobit	?	50.000
B - Dugoročna rezervisanja	38.500	50.000
C - Obaveze	300.000	450.000
Dugoročne obaveze	200.000	300.000
Kratkoročne obaveze	100.000	150.000
UKUPNO PASIVA	1.000.000	950.000

1. Zadatak (nastavak): Bilans Uspjeha

PODACI IZ BILANSA UPSJEHA PREDUZEĆA "X" ZA PERIOD 01.01.2025. - 31.12.2025.	
Prihodi od prodaje robe	1.200.000
Nabavna vrijednost prodane robe (100% Varijabilni)	720.000
Troškovi zarada (40% Fiksni)	150.000
Troškovi amortizacije (100% fiksni)	60.000
Rashodi kamata	25.000
Ostali prihodi	10.000
Ostali rashodi	20.000
Bruto dobit	?
Porez na dobit (10%)	?
Neto dobit	?

1. Zadatak (Rješenje)

$$\text{Bruto dobit} = \text{Prihodi} - \text{Rashodi}$$

$$\text{Bruto dobit} = (1.200.000 + 10.000) - (720.000 + 150.000 + 60.000 + 25.000 + 20.000)$$

$$\text{Bruto dobit} = 1.210.000 - 975.000$$

$$\text{Bruto dobit} = 235.000$$

$$\text{Porez na dobit} = \text{bruto dobit} * \text{stopa poreza na dobit}$$

$$\text{Porez na dobit} = 235.000 * 0,10 = 23.500$$

$$\text{Neto dobit} = \text{bruto dobit} - \text{porez na dobit}$$

$$\text{Neto dobit} = 235.000 - 23.500 = 211.500$$

$$\text{Neraspoređena dobit} = \text{Neraspoređena dobit (1.1.)} + \text{Neto dobit}$$

$$\text{Neraspoređena dobit} = 50.000 + 211.500 = 261.500$$

$$\text{Kapital} = \text{Aksijski kapital} + \text{emisiona premija} + \text{rezerve} + \text{neraspoređena dobit}$$

$$\text{Kapital} = 300.000 + 50.000 + 50.000 + 261.500 = 661.500$$

2. Zadatak: Obračun međurezultata i krajnjeg rezultata (rješenje)

- Iz datog bilansa uspjeha izračunaj:
 - Poslovni dobitak (EBIT)
 - Rezultat redovne aktivnosti

$$EBIT = \text{Poslovni prihodi} - \text{Poslovni rashodi}$$

$$EBIT = 1.200.000 - (720.000 + 150.000 + 60.000)$$

$$EBIT = 1.200.000 - 930.000$$

$$EBIT = 270.000$$

$$RRA = (\text{Poslovni} + \text{finansijski prihodi}) - (\text{Poslovni} + \text{finansijski rashodi})$$

$$RRA = 1.200.000 - (720.000 + 150.000 + 60.000 + 25.000)$$

$$RRA = 1.200.000 - 955.000 = 245.000$$

3. Zadatak: Rizici poslovanja

- Na osnovu podataka iz bilansa izračunaj:
 - Poslovni rizik
 - Finansijski rizik
 - Ukupni rizik

3. Zadatak (Rješenje)

$$\text{Poslovni rizik} = \frac{\text{Marža pokrića}}{\text{EBIT}}$$

$$\begin{aligned} \text{Marža pokrića} &= \text{poslovni prihodi} - \text{varijabilni poslovni rashodi} \\ \text{Marža pokrića} &= 1.200.000 - (720.000 + 0,6 * 150.000) = 390.000 \end{aligned}$$

$$\text{Poslovni rizik}(PR) = \frac{390.000}{270.000} = 1,444$$

$$\text{Finansijski rizik}(FR) = \frac{\text{EBIT}}{\text{RRA}} = \frac{270.000}{245.000} = 1,1$$

$$\text{Ukupan rizik} = \frac{\text{Marža pokrića}}{\text{RRA}} \text{ ili } PR * FR$$

$$\text{Ukupan rizik} = \frac{390.000}{245.000} = 1,59 \text{ ili } 1,44 * 1,1 = 1,59$$

4. Zadatak: Stope elastičnosti

- Na osnovu podataka iz bilansa izračunaj
 - A) Poslovni prihod neophodan za neutralan poslovni rezultat
 - B) Poslovni prihod neophodan za neutralan rezultat redovne aktivnosti
 - C) Stopu elastičnosti ostvarenja neutralnog poslovnog rezultata
 - D) Stopu elastičnosti neutralnog rezultata redovne aktivnosti

4. Zadatak rješenje

$$A) \quad \text{Fiksni troškovi} = 60.000 + (150.000 * 0,4) = 60.000 + 60.000 = 120.000$$

$$\text{Racio marže pokrića} = \frac{\text{Marža pokrića}}{\text{Poslovni prihod}} = \frac{390.000}{1.200.000} = 0,325$$

$$\text{Prihod neophodan za neutralan poslovni rezultat} = \frac{FT}{\%MP} = \frac{120.000}{0,325} = 369.230,77KM$$

B)

$$\text{Prihod neophodan za neutralan RRA} = \frac{FT + TK}{\%MP} = \frac{120.000 + 25.000}{0,325} = 446.153,85KM$$

C)

$$\text{Elastičnost neutralnog poslovnog rezultata} = \frac{\text{Poslovni prihod} - \text{Prihod za neutralan PR}}{\text{Poslovni prihod}}$$

$$ENPR = \frac{1.200.000 - 369.230,77}{1.200.000} = \frac{830.769,23}{1.200.000} = 0,6923 = 69,23\%$$

D)

$$\text{Elastičnost neutralnog RRA} = \frac{\text{Poslovni prihod} - \text{Prihod za neutralan RRA}}{\text{Poslovni prihod}} = \frac{1.200.000 - 446.153,85}{1.200.000} = 0,6282 = 62,82\%$$

5 Zadatak: Finansijska moć (Rješenje)

- Na osnovu podataka iz bilansa izračunaj ratio pokrivenosti troškova kamata

$$RPTK = \frac{EBIT}{\text{Troškovi kamata}}$$

6. Zadatak: ROA, ROI, ROE

- Na osnovu bilansa izračunaj:
 - A) Stopu bruto i neto prinosa na ukupnu imovinu (ukupan kapital – ROA)
 - B) Stopu prinosa na Investirani kapital (ROI)
 - C) Stopu prinosa na sopstveni kapital (ROE)

6. Zadatak: Rješenje

A)

$$ROA \text{ (Bruto)} = \frac{\text{Bruto dobit} + \text{Rashodi kamata}}{\frac{\text{Početno stanje aktive} + \text{Krajnje stanje aktive}}{2}} = \frac{235.000 + 25.000}{\frac{950.000 + 1.000.000}{2}} = \frac{260.000}{975.000}$$

$$ROA \text{ (Neto)} = \frac{\text{Neto dobit} + \text{Rashodi kamata} * (1 - \% \text{poreza na dobit})}{\frac{\text{Početno stanje aktive} + \text{Krajnje stanje aktive}}{2}} = \frac{211.500 + 25.000 * 0,9}{975.000} = 24\%$$

B)

$$ROI = \frac{\text{Neto dobit} + \text{Rashodi kamata} * (1 - \% \text{poreza na dobit})}{\frac{\text{Početno stanje investiranog kapitala} + \text{Krajnje stanje inv. kap.}}{2}} = \frac{234.000}{\frac{800.000 + 900.000}{2}} = 27,53\%$$

Investirani kapital = Kapital + dugoročne obaveze

Početno stanje IK = 450.000 + 50.000 + 300.000 = 800.000

KS IK = 661.500 + 38.500 + 200.000 = 900.000

C)

$$ROE = \frac{\text{Neto dobit}}{\frac{\text{PS sopstveni kapital} + \text{KS Sopstveni kapital}}{2}} = \frac{211.500}{\frac{450.000 + 661.500}{2}} = \frac{211.500}{555.750} = 38,06\%$$

7. Zadatak: Koeficijenti obrta

- Na osnovu podataka iz bilansa izračunaj:
 - Koeficijent obrta zaliha i broj dana vezivanja zaliha
 - Koeficijent obrta potraživanja i broj dana vezivanja potraživanja

7. Zadatak: Rješenje

$$\text{Koeficijent obrta zaliha} = \frac{\text{Prihodi od prodaje}}{\frac{\text{Početno stanje zaliha} + \text{Krajnje stanje zaliha}}{2}}$$

$$KOZ = \frac{1.200.000}{\frac{100.000 + 120.000}{2}} = \frac{1.200.000}{110.000} = 10,91$$

$$\text{Broj dana vezivanja zaliha} = \frac{365}{KOZ} = \frac{365}{10,91} = 33,46$$

$$\text{Koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{Prihodi od prodaje}}{\frac{PS \text{ potraživanja} + KS \text{ potraživanja}}{2}}$$

$$KOP = \frac{1.200.000}{\frac{120.000 + 180.000}{2}} = \frac{1.200.000}{150.000} = 8$$

$$\text{Broj dana vezivanja potraživanja} = \frac{365}{KOP} = \frac{365}{8} = 45,62$$

8. Zadatak: Likvidnost

- Na osnovu podataka iz bilansa izračunaj:
 - Racio trenutne likvinosti
 - Racio ubrzane likvidnosti
 - Racio tekuće likvidnosti

8. Zadatak: (Rješenje)

$$\text{Racio trenutne likvidnosti} = \frac{\text{Gotovina}}{\text{Kratkoročne obaveze}}$$

$$\text{Racio trenutne likvidnosti} = \frac{60.000}{100.000} = 0,6$$

$$\text{Racio ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{Gotovina} + \text{potraživanja} + \text{kratkoročne HOV}}{\text{Kratkoročne obaveze}}$$

$$\text{Racio ubrzane likvidnosti} = \frac{60.000 + 180.000}{100.000} = 2,4$$

$$\text{Racio tekuće likvidnosti} = \frac{\text{Obrtna imovina}}{\text{Kratkoročne obaveze}}$$

$$\text{Racio tekuće likvidnosti} = \frac{360.000}{100.000} = 3,6$$

9. Zadatak: Finansijska stabilnost, zaduženost, solventnost

- Na osnovu podataka iz bilansa izračunaj:
 - Koeficijent finansijske stabilnosti
 - Neto obrtni fond (neto obrtnu imovinu)
 - Racio zaduženosti
 - Racio solventnosti

9. Zadatak rješenje

$$\text{Koeficijent finansijske stabilnosti} = \frac{\text{Stalna imovina}}{\text{Kapital} + \text{Dugoročne obaveze}}$$
$$KFS = \frac{640.000}{661.500 + 38.500 + 200.000} = 0,71$$

$$\text{Neto obrtna imovina} = (\text{Kapital} + \text{Dugoročne obaveze}) - \text{Stalna imovina}$$

$$NOI = (661.500 + 38.500 + 200.000) - 640.000 = 260.000$$

$$\text{Neto obrtni fond} = \text{Obrtna imovina} - \text{Kratkoročne obaveze}$$

$$NOF = 360.000 - 100.000 = 260.000$$

$$\text{Zaduženost} = \frac{\text{Dug}}{\text{Kapital}} = \frac{38.500 + 200.000 + 100.000}{661.500} = 0,5117$$

$$\text{Solventnost} = \frac{\text{Imovina}}{\text{Dug}} = \frac{1.000.000}{338.500} = 2,95$$